

Kodifikation af ældre Lovbestemmelser. Der er noget Fremskridt, men vi kunde meget godt leve paa de gamle Love, vi have om Brugen af Kirkerne og om Valgmenighederne, uden at noget gik i Stykker, eller noget væsentligt hemmedes, vi behøvede ikke at give Kirkekommissionen og et Grundrids af en kommende Kirkeforfatning af denne Art derfor, det tror jeg ikke. Det ærede Medlem fra Storehødinge sagde, at denne Valgretsbetiugelse om Værdigheden var han ganske vist imod; thi, sagde han, han troede, at den ikke vilde blive anvendt mod de store, men kun mod de smaa. Deri har det ærede Medlem utvivlsomt Ret, det viser al Historie; Præsteskabet, Gejstligheden, Biskopperne have aldrig rørt ved en Konge for hans Privatliv eller en Stormand for hans Privatliv eller nægtet en Kapitalist at blive ægteviet paa Grund af hans Privatliv. Det har Historien aldrig givet os nogen Eksempler paa. Evig og altid er det de smaa, man søger at komme til Livs ved at gaa deres Privatliv efter. Det ærede Medlem har Ret, men naar det ærede Medlem har Ret heri og saa soleklar Ret, hvor kan han saa stemme for en Bestemmelse, der efter hans egen Mening kun vil blive anvendt mod de smaa og ikke mod de store, det forstaar jeg ikke. Den ærede Ordfører sagde, at det var urigtigt at komme med private Udtalelser. Jeg har blot sagt, hvad mangfoldige gik omkring og sagde for to Maaneder siden: Herregud, det er en politisk Manøvre med denne Kirkekommission. For øvrigt, vilde man have Navne, vilde jeg saamænd godt kunne nævne Navne, men det behøves jo ikke. Det ærede Medlem fra Kjellerup (Jensen-Knudstrup) nikkede bifaldende, da jeg talte, og tilkendegav derved selv, at han var enig med mig i at anse disse Love som noget højst ufrisindet noget. Jeg vil endvidere henlede Opmærksomheden paa, hvad der er sagt offentligt. Jeg vil erindre om, at da vi havde disse Love til Behandling i Fjor i en langt bedre Skikkelse end nu, da rejste det ærede Medlem fra Holbæk (Fogtmann) sig og holdt en Tale, der gjorde meget Indtryk paa mig og vistnok paa mange andre, en meget alvorlig Tale, hvor han sagde: Det er beklageligt det hele, men jeg gaar med af de og de Grunde, men han understregede i høj Grad, at det var et Minimum, og at det var det alleryderste, han kunde gaa med til, for ikke at faa afskaaret Forhandlingerne med det andet Ting. Det var det ærede Medlem fra Holbæks Standpunkt. Hvorfor rejser han sig

ikke nu og taler imod dette, som er langt slettere, som ikke indeholder Spor af Fremskridt, som tværtimod indeholder Tilbage-skridt, som er reaktionært i hele sin Aand og Tankegang? Hvorfor gør han ikke det? Hvorfor er der Tavshed og Stilhed? Derfor er det, at Ministeren kan føre noget igennem, fordi de tie, der i deres Hjerte have Lyst til at protestere. Det er det, jeg bebrejder dem, og det er det, jeg beklager.

Den højtærede Minister tror jeg at kunne svare kort; thi det forekommer mig, at hele hans Tale var et Forsøg paa at lade være at tale om det, der ligger for, ved at tale om noget helt andet, han havde ikke megen Lyst til at tale om det, der ligger for, han havde ikke Lyst til at imødegaa mine Angreb paa de foreliggende Lovforslag. Han sagde om den omtalte Valgretsbetiugelse, at det dog kun var dem, der bevislig førte et lastefuldt Liv, der ikke kunde faa Valgret. Men hvem skal bevise det? Det er Menighedsraadene, ethvert Menighedsmedlem kan gaa hen og antaste en Mands Privatliv og klage over det, det bliver Menighedsraadet, der skal undersøge det og afgøre, om han skal have Valgret, og det er Biskoppen, der er den endelig afgørende. Den ærede Minister sagde, at der var ikke noget underligt i, at der staar „vor Folkekirke“ i en Lovtekst, thi for os som danske Mænd var det dog vor Folkekirke. Det var rigtignok en besynderlig Argumentation! I Fjor stod det der ikke, da stod der „den evangelisk-lutherske Folkekirke“, og det er det lovmæssige Udtryk. Vi ere ganske vist danske Mænd, men vi ere ikke alle sammen Medlemmer af Folkekirken. Der findes her i denne Sal Medlemmer, der ikke ere Medlemmer af Folkekirken, og de behøve jo ikke at være det, da Rigsdagen og Regeringen her i Danmark ere bekendelsesløse. Derfor er det ganske utilbørligt at bruge Udtrykket „vor Folkekirke“. Den ærede Minister svarede ikke derpaa. Den ærede Minister kom dog ganske svagt ind derpaa, men han kom slet ikke ind paa mine andre Angreb paa Loven, han besvarede aldeles ikke den Forespørgsel, jeg havde rettet til ham, om hvad der skal forstaaes ved den kirkelige Pligt. Men det var jo rart at faa det at vide, siden man skal love at varetage sin Pligt som Medlem af Folkekirken. Den ærede Minister imødegik aldeles ikke det Angreb, jeg havde rettet mod, at der indføres forskellige Valgretsbetiugelser i By og paa Land. Jeg sagde, at det var et yderst farligt